

Köszöntés

Nagybőjt ideje van. Ilyenkor megpróbáljuk valahogy másként megélni ezt a negyven napos (hat héten keresztül tartó) időszakot. Nem biztos, hogy az étkezési szokásaink által, de mégis valami elhatározás által érhetünk célt. És a cél egyértelműen nemcsak annyi, hogy túléljük, átvészeljük a böjti időszakot. A cél az kell, hogy legyen: valamiképpen közelebb kell kerülni Istenhez. Ahhoz az Istenhez, aki az Egyszülött Fiát

adta, hogy aki hisz Benne, annak örök élete legyen. A böjt így a nagyheti események felé vezet – nemcsak az idő előrehaladtával, hanem tematikájával is. Ha Istenhez közelebb szeretnénk kerülni, akkor ezt csak bűnbánattal és bűnvallással tehetjük meg. Ez viszont nagyhét eseményei felé vezet: Jézus azért áldozta fel magát a kereszten, hogy a bűbocsánatot számunkra megszerezze. Ez a szomorkás esemény (hiszen miattunk, érettünk és helyettünk halt meg Megváltónk) fordul örömmre Jézus feltámadásával.

Azonban nemcsak a feltámadás az öröm, hanem az egész ünnepkör is az lehet.

Szeretnénk e lapszámunkkal az Isten színe elé állást segíteni. Az igei gondolatoktól a kreatív oldalig (tehát lapunk teljes tartalma) így igazodik a húsvéti ünnepkörünkhöz.

Istentől gazdagon megáldott ünnepi előkészületet és ünneplést kívánok minden kedves Olvasónknak!

Füstös Gábor

Tartalom

Igei üzenet

böjt.....	2
virágvasárnap	4
nagypéntek	5
húsvét	6

Imádság..... 7

Múltunkból..... 8

Bizonyságtétel..... 9

Pannonia Reformata..... 11

Kreatív..... 12

Laetare – böjt negyedik vasárnapja

Textus: 1Sám 16,1–13

A böjti időszak negyedik vasárnapja a Laetare nevet kapta. Ennek a vasárnapnak a neve az Ézsaiástól vett prófécia a liturgia köszöntésében idézett verse: „Örüljete Jeruzsálemmel, és ujjongjatok miatta mindazok, akik szeretitek őt! Örvendeztetek vele örömmel mindazok, akik gyászoltátok őt!” (Ézs 66,10)

A prófétai üzenet a kortársakat akkor és remélhetőleg ma élők is örömmel szólítja fel, az eljövendő szebb jövő, az Istentől jövő megváltás reményére irányítva a figyelmet.

Választások előtt állunk gyakran az életünk többféle szintjén. Sámuel királyválasztása ezen a nyomon visz tovább. De nem gondolom, hogy ezen a nyomon kell mennem úgy, hogy azonnal a politikai és egyéb választások kampányhangulata úrrá legyen rajtam. Megfontoltan kívánni, megvárni azt, akiben és amiben Isten fantáziát lát. Ez nem könnyű út, komoly személyes kihívás lehet életem egyes szakaszaiban. Tudva, hogy lehetnek és vannak sürgető erők, tényezők egy gyors választáshoz. Nem is zárom ki, hogy ezek ne lennének több esetben nagyon jó választások. Nincs is mindig időnk arra, hogy halogassuk a döntést.

De ha van időm, akkor viszont ne kapkodjak.

Az ószövetségi történet felvillantja számomra a témát: kit választok én – emberi látásom és ismeretem szerint? Kit választ

és kiben lát fantáziát Isten – az Ő átfogó ismerete szerint?

Örülök, ha választhatok – szabad vagyok erre. De átlátok-e minden részletet és látom-e a választásom következményét?

Az Ószövetség népe számtalan esetben választhatott, hogy merre, ki után megy, kit választ és milyen befolyások alatt éli életét (Deut 30,19-20). Mint tudjuk, nem mindig sikerült jól választani és dönteni. Valami több kellett volna hozzá, vagy nem volt türelmük?

Úgy tűnik még a 'nagy emberben', Sámuelben sincs meg ehhez minden.

Utólag azonban látható, hogy egy első látásra lényegtelennek tűnő – többszörösen – legkisebb hogyan válik egy nép ikonjává. Emberileg nincs benne perspektíva, de Valaki többet lát benne.

(„Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.”)

Az ószövetségi nép királyt választó története láttatja számomra Sámuel sodródását is ebben a helyzetben. Valami olyanba került, amiben nem érezte jól magát. Ez a királyválasztós történet egyáltalán nem az ő világa, mégis vállalnia kell ennek a terhét. Tetszik vagy nem, de igyekezett legjobb tudása szerint behelyezkedni Isten tervébe. Ez nem mindig olyan egyszerű. A történet kapcsán az is eszembe jut, hogy mintha ott lenne kimondatlanul Sámuelben is, hogy 'essünk már túl rajta'. De nem lehet.

Feltehetően a saját életemben is vissza tudok idézni ilyen helyzeteket. Azon sem

kell nagyon sokat gondolkodnom, hogy hol találnék olyan élethelyzetben lévő embereket, akik ezzel a 'csak legyünk már túl rajta' élethelyzettel küzdenek.

Várni és megadással lenni ... nem megy mindenkinek, nekem sem minden helyzetben.

Istent viszont nem lehet sürgetni, provokálni egy mielőbbi döntés érdekében.

Azt viszont hálával nyugtázza az utókor ott is, hogy Sámuel engedett a 'befolyásolásnak'. Belenyugodott és elfogadta az isteni látást. Ezzel jutott el oda, hogy azt kenje fel királynak, akiben Isten maga fantáziát látott. Laetare vásárnap hangulata próbálja visszaadni ennek örömét. Isten látja azt az emberben, amit mi nem mindig látunk.

Mint ahogy Jézusban sem látták a kortársak azt, amit Isten látott benne.

Kerülhetek kényelmetlen döntéshelyzetekbe. Már az is egy esély, ha egyáltalán választhatok. De kit és mikor? Vagy engedem, hogy válasszanak helyettem? Netán mások befolyásolnak a választás döntő pillanatában (és végül senkit nem választok)?

Nagy adomány lehet, ha Isten 'beleszól' egy döntéshelyzetembe és azt elfogadom. Kínálva azt, őt, ak(m)iben ő lát fantáziát. Csak remélni tudom, hogy volt, van vagy lehet részem ilyenben.

(Az egyik ógyházi liturgikus rend erre a vasárnapra olvasmányként ajánlja még: Jn 9,1-13 és az Ef 5,8-14. szakaszokat.)

dr. Kocsev Miklós

Lelki templomunk virágvasárnapja

Textus: Máté 21, 1-12

Krisztus Jeruzsálembe való bevonulása jól ismert virágvasárnapi történet. Közeledik a várva várt messiáskirály. Jézus tudja, mi vár rá Jeruzsálemben; tudja, hogy be kell teljesítenie az Istentől kapott küldetését. Az emberek azonban mintha nem lennének tudatában annak, hogy az általuk dicsőségesnek látott bevonulás egy olyan út kezdete, amely a golgotai kereszten ér véget.

Felfokozott indulatok, kitörő öröm és ujjongás teszi különlegessé ezt az amúgy is színes eseményt. Számomra ez némileg a karácsonyi várakozás hangulatára emlékeztet. Nem – nem tévedtem el az ünnepkörben –, csupán arra gondolok, hogy az ünnepet megelőző hangos, látványos ké-

szülődés gyakran elvonja a figyelmet az ünnep valódi lényegéről.

Úgy érzem, sokszor nem olvassuk tovább a virágvasárnapi történetet annál, mint hogy a nép hozsannát kiált. Pedig számomra – különösen ebben az évben – jelentőségteljes a folytatás is. Jézus elutasít minden valós vagy vélt elképzelést arról, hogy politikai messiás lenne. Nem a helytartóság felé indul, hogy magához ragadja a hatalmat, hanem a templom felé veszi az irányt.

Bevonulásának célja tehát a templom. Ám ami ott fogadja, az megbotránkoztatja: a templom tele van árusokkal, pénzváltókkal és oda nem illő dolgokkal. Számomra az igazi üzenet itt kezdődik. Jézus rendet

tesz a templomban, és kiűz onnan mindent, ami nem oda való.

És itt érint meg személyesen a felismerés: vajon az én templomomban mindent rendben találna a Megváltó? Az én szívemben valóban olyan rend uralkodik, amelyet maga Jézus is helyesnek látna?

Az ünnepek közeledtével az ember érzékenyebbé válik – ez bizonyos. A kérdés csak az: mire? Gondoljunk az elmúlt ünnepekre. Mennyire volt áldott számunkra az az időszak, amely megelőzte őket? Nem váltunk-e az ünnepi klisék áldozatává, s nem merültünk-e bele annyira a külsősé-

gekbe, hogy közben elmulasztottuk valóban megélni a Krisztussal való áldott együttlétet?

Virágvasárnap története arra figyelmeztet, hogy ne engedjük magunkat elaltatni a külsőségek által. Inkább tartsunk önvizsgálatot, és lássuk meg: szükségünk van lelki templomunk megtisztítására. Így érthetjük meg igazán, hogy Jézus értünk vállalt áldozata és a feltámadás csodája személyesen nekünk szól – miattam, helyettem és értem történt a kereszthalál.

Ámen!

Lipcsei Gergely

Elvégeztetett

Textus: „Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: *Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet! És ezt mondvá meghalt.*” (Lk 23,46)

Nagypéntek eseményei sokakat elborzasztanak. Hogyan engedhette Isten az egyszülött, szeretett Fiát halálba menni? Miért hagyta, hogy kereszthalált szenvedjen? Milyen kegyetlen az Isten!

Ha Lukács evangéliuma alapján újraolvassuk és újragondoljuk Jézus szenvedéstörténetét, egyrészt gonosz emberi indulatokat, elhatározásokat és tetteket látunk. Másrészt nyilvánvalóvá válik számunkra Isten terve és jó rendje. Végbemegy mindaz, ami Jézus számára elrendeltetett. Mi vajon hol látjuk magunkat ebben a történetben?

Lelki szemeink előtt zajlanak az események. Látjuk a Jézus ellen felhozott vádakat, a hazugságokon alapuló pert, melyben

minden szó hamisan hangzik. Ez a vád néha úgy szól, hogy Jézus Isten Fiának vallja magát, másszor, hogy Ő a zsidók királya, aki fellázítja a népet, sőt le akarja rombolni a templomot. Újabb és újabb vádak látnak napvilágot azért, hogy Jézust ki lehessen iktatni az élők sorából. Mert jó lenne végre lezárni a „Jézus ügyet”. Jézus ugyanis zavaró tényezőként van jelen sokak számára. Nem igazán népszerű. Így volt ez az Ő idejében és ma sincs ez másként. A zsidó ember számára botránkozás – hogyan mondhatja magát Isten Fiának? A görögnek bolondság – Isten Fia testet öltött? A tudós embernek megfoghatatlan, értelmezhetetlen; a felszínes ember számára túlságosan bonyolult; az elfoglalt embernek nem fontos ez az ügy.

Kinek fontos akkor a „Jézus ügy”?

Az Isten által választottaknak, az elhívottaknak, azoknak, akik megtartatnak.

Mert számukra mindez Istennek ereje. Bár a zsidóknak botránkozás, a görögöknek bolondság, nekünk, akik Istenben bízunk, örök életünk, üdvösségünk záloga. Az Ő ügye azt jelenti, hogy értünk lett az Isten emberré.

A felbőszült tömeg „Feszítsd meg!”-et kiált, mert nem fogadta be azt, amit Isten elkészített a világ számára. Jézus az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be Őt.

Jézus szenvedéstörténetéből nem látnunk, nem láthatunk minden apró részletet. Van, ami rejtve marad előttünk. Azt viszont látjuk, hogy az értünk, miattunk és helyettünk szenvedő Krisztus még kiszolgáltatottságában is győztes király, az egyetlen főpap, az Atya Istent kijelentő egyetlen próféta. Megcsúfolva, kigúnyolva, megverve, gyötrődve, szenvedve is értünk cselekszik. Mert Ő megváltani jött a világot.

Egyik oldalon jelen vannak a gonosz emberi indulatok és törekvések, hogy el kell távolítani Őt a világból. De hiába. Mert a másik oldalon megmutatkozik az isteni szeretet. Megmenteni isteni hatalommal, földig lehajló irgalommal azt, amit más-képp nem lehet.

Nagypéntek üzenete: megment és megtart az Isten. A sötétség, a gyász, a fájdalom ellenére ez a számunkra elkészített örömhír.

Azért ünnepeljük évről évre nagypéntek ünnepét, mert Isten Fia vállalta értünk a keresztalált. Jézus azért jött, hogy elvegye vakságunkat, hogy meggyógyítsa szívünket, hogy elhordozza bűneinket. Adjunk hálát azért, hogy amit Isten eltervezett, az bevégezett. Végérvényessé lett a megváltás.

Megváltott vagy! Érted történt. Érted?

dr. Németh Tamásné Schédl Tímea

Békesség néktek!

Textus: „Jézus erre ismét ezt mondta nekik: *«Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.»*” (Jn 20, 21)

A zárt ajtók mögött megjelenő feltámadott Úr így köszöntötte a tanítványait: „Békesség néktek!” A teljes hitehagyottságban ülő tanítványok el sem akarták hinni, hogy a Mester ismét közöttük van. Ezért is kellett Jézusnak megismételnie a köszönését, mert nem arra figyeltek. Mondhatni, hogy nem volt ez ritka, hiszen Jézus azért, hogy hangsúlyozza mondanivalóját gyakran ismételte meg a bevezető szavakat, gondoljunk csak a több alkalommal elhangzó

„bizony, bizony” kezdetű történetekre. De ez most más volt, mert ez a feltámadás ünnepén történt.

Egyfelől hatalmas kegyelem, hogy Jézus megismétli a köszöntést. Kegyelem, mert a tanítványok ismét nagybetűs EMBEREK voltak. Nem akartak rosszat, de annyira meglepődtek, hogy a lényeg ismét elment a fejük felett. Kegyelem, hogy amikor az ember eltéveszti a lényegét, amikor nem ott és nem azt hallja meg, amit Isten üzen, akkor Ő újra megismétli, mert azt akarja, hogy végre mindenkihez jusson el az örömhír. Húsvét Istennek egy ilyen újbóli megszólalása. Amikor azt mondja, hogy kegyelem-

ből ismét találkozhatunk Vele. Nem kéri számon azokat a pillanatokat, amikor a lényegtelenre való figyelés miatt célt tévesztettékké váltunk, hanem ismét szól és ismét békességet hoz.

Másrészről Jézus sem akarta, hogy ne hallják meg a lényegét. A találkozás örömében viszonylag nehezen képzelhető el, hogy amikor a köszöntésre a meglepettségtől ilyen kevés figyelem vetődik, akkor pontosan ugyanazon szavak hangozzanak el újra. A feltámadás történetében pedig éppen ez esik meg. Mondhatott volna Jézus mást, de nem akart. Pontosabban azt akarta, hogy ez a két szó foglalja össze az elmúlt napok eseményeit, s amikor a tanítványok majd elmennek, hogy elvigyék a hírt, akkor ezzel a két szóval induljanak el. Jézus azt akarja, hogy egyháza ma is ebben a két szó-

ban értse meg a feltámadás lényegét és adja tovább annak üzenetét. Békesség néktek, azaz engedj el minden háborút, és folytasd így az utadat.

Harmadrészt pedig röviden ki kell térnünk a görög eiréné (békesség) szó jelentésére. Ez nem pillanatnyi, helyzetbeli megnyugvást jelent. Ez a szó az egész teremtet világra vonatkozik, arra, hogy legyen végre rend mindenben. A feltámadás után Jézus így értékelte a történeteket. Rend lett. Helyreállt a rend. Ezzel küldte el a tanítványokat. Tegyetek éppen ezért meg mindent a világban, hogy helyreálljon az Isten által teremtet rend! Áldott, békés, ünnepet adjon így nekünk a feltámadott Krisztus! Ámen

dr. Petró László

Imádság

*Isten,
aki mennyei szózáttal tettél bizonyosságot Jézusról
a Te egyszülött szent Fiadról –
a szenvedés órájában
mégis sötétséget borítottál a földre:
az árulóra, a szitkozódókra,
a hűségese kevesekre,
a rejtőzködőkre,
a bűnbánó gonosztevőre,
és a kereszten függő Krisztusra,
aki elhordozta a világ bűneit!
Az Ő érdeméért esedezünk hozzád,
küldd el most Szentlelkedet a Te Egyházadra,
hogy hittel eléd tárt könnyörgésünk,
mint jó illatú áldozat,
színed elé jusson.*

*Könyörgünk hozzád testvéreinkért,
akik elhunyt szeretteik miatt szomorodtak meg
és nem találják a vigasztalást,
nem találják a reményt –
Szentlelked szelíd erejével
és a vigasztalás igéjével,
az örök élet evangéliumával
bátorítsd megrettent szívüket.
Nagy irgalmadból hallgasd meg kérésünket!*

*Könyörgünk hozzád a magányosokért,
akiknek nincs kívül megosztani bánatukat és örö-
müket –
vond őket közel magadhoz,
könyörülő Urunk,*

aki gyermekeidet Egyházadba szólítod,
és aki egybeszerkesztet mindazt,
ami a mennyben,
és ami a földön van.
Nagy irgalmadból hallgasd meg kérésünket!

Esedezünk hozzád az Egyházért,
hogy a keresztről szóló beszéd egyszerű igaz-
ságát
– amely a világ szemében bolondság,
de a hívőknek Isten ereje –
bátran hirdesse,
és a világ bölcsességéhez ne igazodjon;
és könyörgünk minden keresztyénért,
hogy Krisztus áldozata legyen legfőbb kincsünk,
megtartatásunk
és örök üdvösségünk
Nagy irgalmadból hallgasd meg kérésünket!

Könyörgünk hozzád nemzetünkért,

hogy szeresse az igazságot,
és könyörületes legyen az elesettekkel;
és a világ népeiért,
hogy jogosság és igazságosság
uralkodjon a nemzetek között,
háborúink megszűnjenek,
hogy nyugodt és csendes életet éljünk,
és a kereszttel eljusson a föld végső határáig,
hogy minden ember üdvözüljön,
és eljusson az igazság megismerésére.
Nagy irgalmadból hallgasd meg kérésünket!

Istenünk,
Jézus Krisztus hozzád imádkozott a kereszten –
mi is kérünk,
hogy hallgasd meg fohászkodásunkat,
és legyen minden a Te akaratod szerint
úgy a mennyben, mint a földön,
a mi Megváltó Urunk,
Jézus Krisztus által. Ámen!

dr. Barta Zsolt

„...kitörlik neveket a halál könyvéből...”

Egyházmegyéink gályarabjai

Idén február 11-én volt 350 éve, hogy a gályarab prédikátorokat Michiel de Ruyter admirális kiszabadította. Ekkor a három gályán szenvedő lelkipászorok és tanítók közül már csak 26 fő volt életben. Az admirális ekkor jelentette ki: „Életemnek minden rendiben sok győzelmem volt ellenségeim felett, de mindeniknél nagyobbra becsülöm ezt, amellyel Krisztusnak ártatlan szolgálát az elviselhetetlen teher alól kiszabadítottam.”

Hozzá kell tennünk, hogy az elítéltek közül nem mindenki jutott gályákra, hiszen

voltak, akik börtönben maradtak a néhány hónappal később – 1676. május 2-án – bekövetkezett kiszabadításukig, így tehát a rabok megszabadulására két lépcsőben került sor.

De mik is voltak a kiszabadítás előzményei? Természetes módon az elítélt lelkipászorok és tanítók ügye nagy visszhangot keltett Európa-szerte, s hamarosan gyűjtés is indult a részükre. A gyűjtés vezéralakja a teológiát is végzett Nicholas Zaffius velencei orvos volt, aki számos levelet írt svájci, német, holland protestáns lelkipász-

torokhoz, támogatást kérve tőlük a fogva tartott magyar protestáns lelkipásztorok és tanítók számára. Közben ő maga is levelekben tájékoztatta a rabságban lévőket az éppen aktuális eseményekről, így tudjuk meg azt is, hogy 1675 év végén már az angol parlament alsóháza is foglalkozott a rabbá lett protestáns lelkipásztorok és tanítók kiszabadításával. Velük párhuzamosan több ország is diplomáciai segítséget próbált nyújtani, közülük a leghatékonyabb éppen Hollandia volt: Hamel Bruininx és Cornelius Vandalen holland követek érték el, hogy hazájuk diplomáciai úton igyekezzen megszabadítani a gályarabokat. Lipót császárt azonban kezdetben semmilyen érveléssel, de még pénzzel sem lehetett meggyőzni. Mikor azonban tudomást szereztek arról, hogy kilenc holland hadihajó horgonyzott le Nápolyban, s hogy a hajókon lévők már tudomást szereztek a gályarabok helyzetéről, új lendületet kapott a tárgyalás. A császár végül azzal a feltétellel volt hajlandó a szabadon bocsátás feltételeibe beleegyezni, ha a rabok kötelezvénnyel adnak arra nézve, hogy hazájukba nem térnek vissza és boszút sem állnak az őket ért méltánytalanságok miatt. Végül a császár még egy feltételt kötött ki: akkor hajlandó elengedni a fogságban lévőket, ha a hollandok is hasonlóképpen cselekszenek az országukban lévő katolikusokkal. Lipót császár február 8-án rendeletet adott ki a rabok megszabadítása tekintetében, majd a holland hadihajók február 11-én felszabadították a gályarabokat.

A megszabadulás körülményeiről később Kocsi Csergő Bálint pápai rektor így vallott „Kösziklán épült ház ostroma” című munkájában: „Mikor így várnák meg kiszabadulá-

sokat, nagy szomorúságra jutának ismét: mert elméne az híre, hogy az hollandiai hajóstábor hazakészül, őket is nem bocsátják ki, hanem egy más szín alatt tartóztatják elsőben; azután a szakállokat, hajokat, melyet már egy időtől fogva nem bántottanak vala, elberetválák, az elébbi terhes munkára, csúfolásokra, vereségekre visszataszíták. Mikor már szabadulások iránt semmi reménységek nem volna, 11. napján februarnak vevék észre a neapolisi tisztek, hogy közelítene a hollandiai classis Neapolishoz, tíz órakor félbehagyták velek a munkát, a vasból kioldozák, és egy tisztességesebb gályára küldék; későn estve a gályánál lévő főtisztetek kényszerítik, hogy sietve menjenek ki, ki is menének, nemkülönb mint az izraeliták Egyiptomból sietve; a parton nagy örömmel elejekbe állának az hollandiai hajóstábornak papjai, Westhowius Todor és Vireth Egyed, sok belga hadi tisztekkel, kiket a viceadmiral küldött vala, hogy az hollandusok hajójokba vinnék. Így az Istentől szabadulásra rendelt határt semmi úton és módon az Isten dicsősége ellenségei el nem fordíthaták. A belga tisztek által hajókra ültetének, és mentenek mintegy álomban, beszélük, éneklük az Istennek nagyságos dolgait.”

A gályákra nem jutó másik csoport tagjainak, akik börtönben szenvedtek, még néhány hónapot várniuk kellett a szabadulásra, melyre végül aztán 1676. május 2-án került sor – ugyancsak holland közbenjárásra. A sikeres szabadítás után Vandalen kocsin a nápolyi alkirályhoz vitte a túlélőket, s Kocsi Csergő beszámolója szerint ezáltal „kitörlik neveket a halál

könyvéből...”, majd átadták őket de Ruyter admirálisnak.

A szabadítást követően a lelkipásztorok és tanítók több mint egy éven keresztül jötevőiknél vendégeskedtek, s közben igyekeztek megerősödni, hogy végül hazatérhessenek. Ugyanakkor a hazatéréshez is diplomáciai segítségre volt szükség, melynek eredményeként a megszabadult foglyok 1677. október 30-án búcsúztak el vendéglátóiktól, majd 1677-ben, illetve 1678-ban hazatértek, s visszaálltak lelkipásztori szolgálatukba: Séllyei István püspök visszatért Pápára, hol a gyülekezet vezető lelkipásztoraként és püspökként tevékenykedett haláláig (1692). Kocsi Csergő Bálint rektor először nem haza ment, hanem beiratkozott a bázeli egyetemre, majd onnan hazatérve folytatta rektori szolgálatát a Pápai Református Kollégiumban (1683-ig, majd újra

1693-1695 között), de több alkalommal lelkipásztori szolgálatot is vállalt – életének vége bizonytalan. Némethi (Debreceni) István egykori nyárádi lelkipásztor Erdélybe szökött, majd onnan hazajöve Lepényben vállalt szolgálatot, ahonnan később Mezőörsre távozott. Valószínűleg ott is hunyt el, 1693-ban. Ujvári János mezőörsi lelkipásztor hazatért falujába, de néhány évvel később, 1682-ben elhunyt.

A megpróbáltatások nyomot hagytak az egykori gályarabokon, fogságot szenvedőkön. Példájuk azonban ma is biztat és bátorít bennünket arra, hogy Krisztus ügyét a magunk őrhelyén, a magunk idejében, de ugyanilyen törhetetlen hittel és akarattal képviseljük, bármi történjék is.

dr. Sárközi Gergely Antal

Források:

Kocsi Csergő Bálint: Kősziklán épült ház ostroma. In: https://mek.oszk.hu/06100/06187/html/mei16_180020030001/mei16_180020030001.html [2026.03.10.]

Szabó Előd (2020): „Jól vagyok, mert az Istennek így tetszett” A Dunántúli Református Egyházkerület története a kezdetektől a türelmi rendelethez. DREK, Pápa.

Köhlös József-Kránitz Zsolt (2009): A Dunántúli Református Egyházkerület prédikátorai és rektorai I. (1526-1760). DRETGY, Pápa.

Istenélmény

37 éves református nő vagyok. Az életem során többször voltak nehéz időszakok, de az egyik legmélyebb próbatétel a gyermekvállalás területén ért, mégis a legerősebb istenélményem is ehhez kapcsolódik.

2017-ben az esküvőnk követően eldöntöttük, hogy itt az ideje, hogy bővüljön a családjunk. Ekkor már 2 éve küzdöttem időszakos fájdalommal, kivizsgálások sora, de semmi eredmény. A fájdalom megmaradt,

kezdet mindennapossá válni, majd 2018 év végén látták először a problémát. 2019-ben megoperáltak, ekkor kaptam meg a diagnózist. Gyógyítani még nem tudja az orvos tudomány, de többfajta kezelést alkalmaznak. Minden 10. nőt érinti, én azóta is egy vagyok közülük. Fél évig, havi 1 injekciót kaptam, ami egyre távolabb vitt az áhított gyermektől. A kezelés végén, pont ott tartottam, mint ahonnan indultam. Ja-

vasolták, hogy kezdjük előlről. Sokat keseregtem, kerestem a miérteket. Ekkor indult, hogy minden este imádkoztam egy gyermekért. Azt éreztem, ezeket a mellékhatásokat nem tudom és nem is akarom elviselni. Elutaztam Pestre másodvéleményért, ahol azt mondták, amit hallani szerettem volna. Ha tovább csonkolnak, az esélyeim csökkenek. Itt hangzott el először, hogy nekünk a lombik lesz a megoldás.

Indultak a vizsgálatok, egyre többen, egybehangzóan az eredményeket látva mondták, hogy a lombik eljárást kell csinálnunk. Férjemmel együtt kéz a kézben haladtunk előre. Egy nap mondtam neki, hogy induljunk el az orvosok javaslata szerint, de belül azt érzem, hogy nem ez lesz a mi utunk.

A vizsgálatok zajlottak, én pedig az alternatív gyógymódokat és lehetőségeket kerestem az interneten. Mindennap erőt és kitartást kértem Istentől, hogy vezessen az általa kijelölt úton. A vizsgálatok eredményeivel a kezemben és számszerűsítve az esélyeinket (15%) megkaptuk az első konzultációs időpontunkat 2020. március végére. Addig igyekeztünk a megvásárolt házunkat igazi otthonná alakítani. Életmódot váltottam, sportoltam, és mindennap imádkoztam. Hónapról-hónapra fogytam, mindenki aggódott, de én mind testileg, mind lelkileg egyre jobban és erősebben éreztem magam.

Aztán 2020. márciusában elérte az országot is a COVID-19. A konzultációs időpontunkat bizonytalan időre lemondták. Mondtam a férjemnek, azt hiszem Isten szerint még nem jött el a mi időnk, de biz-

tos célja van ezzel is. Imádkoztam. Volt, hogy hittel. Volt, hogy könnyek között. Volt, hogy csak csendben. Sok kérdés volt bennem: Miért ilyen nehéz? Miért másoknak olyan természetes, nekünk miért nem? Hol vagy Isten ebben? Mégis, ebben az időszakban tanultam meg igazán, mit jelent bízni. Nem azt, hogy minden úgy történik, ahogy szeretném, hanem azt, hogy Isten akkor is Isten, amikor nem értem az útját.

A szívemhez nagyon közel került egy ige a **Zsoltárok könyvéből**: „Íme, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom.” (127,13)

Ez az ige egyszerre volt fájdalmas és reményt adó. Fájdalmas, mert vágytam rá. Reményt adó, mert emlékeztetett arra, hogy a gyermek nem emberi teljesítmény, nem statisztika, nem százalék – hanem ajándék.

Végül – minden orvosi számítás ellenére, 2020. áprilisában – spontán megadatott. Nem lombik által. Nem a mi erőnkből. Hanem ajándékként.

Amikor megtudtuk, nemcsak öröm volt bennem, hanem mély alázat is. Hálás voltam, mert a nehéz szorongással és elzárt-sággal teli időszak, nekem békés és örömteli várakozással telt 9 hónap volt. Decemberben megszületett a fiúnk.

Ez az időszak megtanított arra, hogy Isten nem mindig a mi időzítésünk szerint cselekszik.

Ma már másként nézek vissza erre az útra. Fájdalmas volt, de közelebb vitt Istenhez. Hálás vagyok, hogy a nehézségben sem engedett el, és hogy megtapasztalhattam: valóban ajándék az élet.

Lonai-Szakács Bernadett

Falvédő az utolsó vacsora ábrázolásával

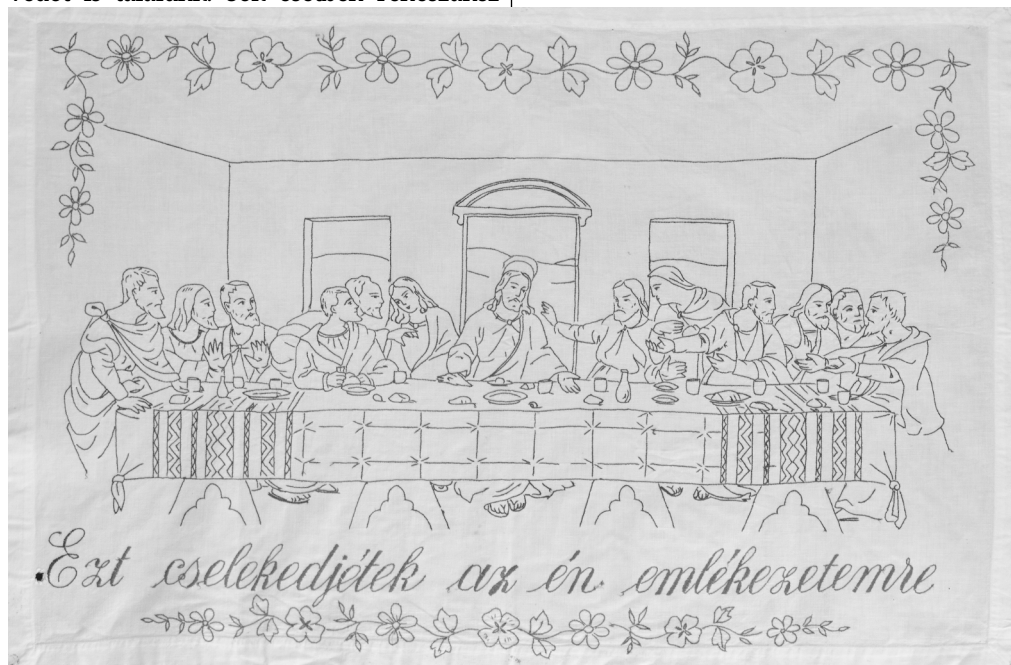
A nagyhét kiemelkedően jeles napja nagycsü-
törtök, melyen az utolsó vacsorára emléke-
zünk. Ezen a napon „szerezte az Úr Jézus
Krisztus az úrvacsora sákramentumát”
(Részlet a református úrvacsorai liturgiából).

Az utolsó vacsora ábrázolása Balaton-fel-
vidék néhány helyén hímzett falvédőre is rá-
került. A falvédők a 20. század elejére váltak
népszerűvé, elsősorban a kispolgári és a pa-
raszti családok körében. Képi világuk és szö-
vegeik a mindennapi élet egyszerű
bölcsségeit, útmutatásait fogalmazták meg.
A változatos témájú textilek sorában számos,
a népi vallásossághoz köthető idézetet, bibli-
ai igeverset és/vagy jelenetet megőrzítő fal-
védőt is találunk. Sok esetben reneszánsz

eredetű híres alkotásokat ismerhetünk fel
ezeken, mint például a kiállításunkban látha-
tó, kék fonállal és száröltéssel készült lenvá-
szon alkotáson, amelyen Leonardo da Vinci
jól ismert alkotása, az Utolsó Vacsora jelenik
meg. A hímzés készítője gondosan ábrázolta
a megterített asztalt poharakkal, tálakkal,
kancsókkal. A falvédő alsó részére hímzett
bibliai idézet az utolsó vacsora jól ismert le-
írásából való: „Ezt cselekedjétek az én emlé-
kezetemre.” A falvédőt, amely Tislér Gézané
Dr. Akócsi Katalin ajándéka (Csopak), körbe-
futó virágmotívummal szegélyezték.

(Forrás: Dr. Akócsi Katalin: Régi konyhák falvédői, 2019)

Füstös Gáborné

Sógyurmából kereszt

Bár református egyházunkban elég régóta nem használatos jelkép a kereszt (főleg az, amin a megfeszített Krisztus is látható), azért ne felejtsük el: hitünk alapja, hogy Jézus meghalt értünk a kereszten. Ezért nem kell szégyelnünk a kereszt mint szimbólum használatát, hiszen az Megváltónk értünk hozott áldozatára hívja fel a figyelmet.

A sógyurma receptje:

20 dkg finom só
20 dkg finomliszt
125 ml víz
2 evőkanál étolaj

A só és a liszt összekeverése után a vizet és az olajat folyamatosan váltva gyúrjuk hozzá.

Főzött, tükörsima és hófehér sógyurma receptje:

1 csésze szódobikarbóna
fél csésze étkezési keményítő
¾ csésze víz

A keveréket folyamatos kevergetés mellett felfőzzük és visszahűtjük.

Miután elkészítettük a sógyurmát, kilapítjuk. Egy késsel – vonalzó mentén, hogy egyenes legyen a kereszt minden oldala – kivágjuk a kereszt-formát. Ezután következik a szárítás. Sütőbe tesszük és langyosan (mivel a magasabb hőfokon való szárítás során repedések keletkezhetnek) tartjuk a teljes kiszáradásig. A lassú módszer erre nézve biztonságosabb, de több ideig tart: szabad levegőre tesszük, és hagyjuk így kiszáradni. Ez a módszer akár több, mint egy napig is eltarthat.

A kiszáradt keresztre filctollal ráírjuk a húsvéti örömhírt: „Nincs itt – FELTÁMADOTT”.

Tóthné Pákozdi Szilvia

Szerzőink

dr. Barta Zsolt
Füstös Gábor
Füstös Gáborné
dr. Kocsev Miiklós
Lipcsei Gergely
Lonai-Szakács Bernadett
dr. Németh Tamásné
Schédl Tímea
dr. Petró László
dr. Sárközi Gergely Antal
Tóthné Pákozdi Szilvia

teol. tanár (PRTA); lelkipásztor (Sopron)
lelkipásztor (Tápszentmiklós)
múzeumi munkatárs (PRM)
teol. tanár (PRTA)
exmisszus (Adásztevel)
gyül. tag (Tápszentmiklós)
rektori hivatalvezető (PRTA)
teol. tanár (PRTA); lelkipásztor (Kaposvár)
teol. tanár (PRTA); levéltári munkatárs (DREL); lelkipásztor (Noszlop és vidéke)
presbiter, kántor (Tápszentmiklós)

Megjelenik évente 4 alkalommal.

Felclós szerkesztő:
Márkus Mihály esperes

Szerkesztő:
Sárközi Gergely Antal

Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor

Szerkesztőség címe:
szigetek.papaiem@gmail.com

A cikkek szerzői maguk vállalnak felelősséget
a cikkek tartalmaért.